

Posudek diplomové práce

Diplomant: Marek M a z a n e c
Název práce: Velká jasa a dobová mongolská společnost
Konsultant: JUDr. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.

Diplomant Marek Mazanec si zvolil téma diplomové práce, které dosud na Fakultě právnické ZČU ani v české právněhistorické literatuře v tomto rozsahu zpracováno nebylo. Jedná se přitom o zajímavou problematiku z právních dějin mimoevropských zemí, nicméně i díky Mongolům samotným o téma související též s českými dějinami 13. století.¹

Zvolené téma je o to složitější, že diplomant neměl k dispozici českou edici analyzovaného pramene. Jazykovou vybavenost osvědčil Marek Mazanec i tím, že z podstatné části pracoval se zahraniční literaturou.

Autor téma rozdělil kromě úvodu a závěru do šesti kapitol, věnovaných Čingischánovi a Mongolsku ve 13. století, mongolské zahraniční politice v Asii a ve střední Evropě a konečně společenskému zřízení u Mongolů a rozboru Velké jasy. Těžiště práce je tak z mého pohledu v šesté kapitole.

Velká jasa, jak známo, se dochovala pouze ve fragmentech. Diplomant pak dochované normy rozdělil podle právních odvětví a tím je systematizoval.

Nad jednotlivými například skutkovými podstatami trestných činů proti náboženství, mravnosti a zavedeným zvyklostem se čtenář utvrdí v tom, že Mongolové, kteří neměli vlastní náboženství, byli nábožensky snášenliví a že měli blízko ke křesťanství. K příběhu dobyvatele Bagdádu Hülegüho, jehož manželka byla křesťanka, tak lze přidat i úvahu právněhistorickou o vzoru ustanovení, dle něhož „*Cizoložství se trestá smrtí. Pokud manžel přistihne svoji manželku při pohlavním styku s jiným mužem, má právo oba usmrtit*“ (s. 43 diplomové práce). Osobně se kloním k názoru, že zdrojem byla Pátá kniha Mojžíšova:

„*Když bude přistižen muž, že ležel s vdanou ženou, oba zemřou: muž, který ležel s ženou, i ta žena.*“ (Dt. 22, 22).

Čtenáře potěší, že si z prostudování práce učiní obraz o dobovém mongolském právu i v širších souvislostech. Diplomová práce je psána čtivě, autor ovládá metodu vědecké práce, připojeny jsou zajímavé obrazové přílohy a vedle anglického nechybí ani mongolské resumé.

Diplomová práce Marka Mazance by způsobem zpracování splnila kriteria i práce rigorózní, s ohledem na tuto skutečnost i dané téma nutno podotknout, že by – a to zejména její šestá kapitola – měla být i publikována.

S ohledem na uvedené skutečnosti hodnotím práci jako v ý b o r n o u a d o p o r u č u j i ji připustit k obhajobě.

---

¹ Srov. VANÍČEK, Vratislav: Ve stínu mongolské hrozby, in: Velké dějiny zemí koruny české II. , 1197-1250. Praha-Litomyšl: PASEKA, 2000, s. 352-361.

Pro obhajobu navrhuji otázky:

- 1) Čingischán a mongolská společnost 13. století.
- 2) Mongolská zahraniční politika ve 13. století.
- 3) Trestní právo ve Velké jase.
- 4) Soukromé a veřejné právo ve Velké jase.
- 5) Edice Velké jasy a literatura o ní, směry dalšího bádání.

JUDr. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.